

פרשת מצורע – הכוהן ונגע הצרעת

שונה טומאת צרעת מהטומאות האחרות, בטומאת צרעת רק הקביעה של הכוהן הופכת את האדם מטהור לטמא.

וכך כתב הרמב"ם בהלכות טומאת צרעת (פרק ט הלכות ב-ג) שאם יש כוהן שלא יודע להבחין בין סוגי הנגעים, ולכן הוא לא יודע לפסוק אם האדם טמא או טהור, ויש חכם שאינו כוהן שיודע להבחין ולפסוק בנגעי הצרעת, מביאים את האדם שיש בו את הנגע אל החכם, ואם החכם רואה שיש לאדם נגע מטמא, הוא קורא לכוהן ואומר לו שיגיד שהאדם טמא, ורק באמירת הכוהן, חלים על האדם שיש בו נגע דיני טומאת צרעת. וכן להפך, טהרת המצורע חלה רק כשהכוהן אומר לטמא שהוא טהור.

נשאלת השאלה: מדוע טומאת וטהרת המצורע תלויה בכוהן?

על שאלה זאת ענה ה"משך חכמה" שתי תשובות:

תשובה ראשונה: דיני טומאת צרעת הם מכלל החוקים שאין לנו בהם הבנה, לכן לא צריך למצוא סיבה לכך שטומאת המצורע וטהרתו נקבעים על ידי הכוהן.

תשובה שנייה: הצרעת היא טומאה ויש בה גם חולי מדבק, לכן נבחרו הכוהנים לעסוק בטומאת המצורע, כי מעלתם וקדושתם של הכוהנים גדולה מאוד, והקב"ה ישגיח בהשגחה מיוחדת על הכוהנים שלא יינזקו.

ה"כלי יקר" כתב תשובה נוספת:

במסכת ערכין (טז.) מבואר שבגלל שבעה דברים אדם יכול להיטמא בטומאת צרעת: לשון הרע, שפיכות דמים, שבועת שווא, גילוי עריות, גסות הרוח, גזל, וצרות עין. שלושה דברים מתוכם הכוהן יכול לתקן: לשון הרע, גסות הרוח, וצרות העין. לשון הרע גורמת לפירוד בין האנשים, ועל אהרון נאמר בפרקי אבות (א יב): "הווי מתלמידיו של אהרון, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

מול גסות הרוח שהיא הגאוה, עומדת הענווה של הכוהנים, שבאה לידי ביטוי בדברי משה ואהרון, וכך דרשו חז"ל במסכת חולין (פט.): גדול מה שנאמר במשה ואהרון יותר ממה שנאמר באברהם, אברהם אמר "ואנכי עפר ואפר" (בראשית יח כז) ומשה ואהרון אמרו "ונחנו מה" (שמות טז ז), שאנחנו פחותים מפילו מעפר.

ומול צרות העין שהיא מידת הקנאה, עומדת מידת הטוב של הכוהנים שמברכים בכל יום את עם ישראל באהבה.

לכן מוטל על מי שיש בו נגע ללכת אל הכוהן, כדי שהכוהן ילמד אותו כיצד לשנות את מעשיו ואת התנהגותו לדרך חדשה, שיש בה שמירת הלשון, ענווה, ודאגה לזולת, ובכך יזכה שהנגע יתהפך בחילוף אותיות לעונג, ויתהפך דינו מטומאה לטהרה.